

MINDSZENTI LAP

Előfizetési ár:

Egész évre . . . . . 4 Korona
Fél évre . . . . . 2 Korona
Negyed évre . . . . . 1 Korona

VEGYES TARTALMU HETILAP. MEGJELEN VASÁRNAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Weisz Ignác nyomdájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények,
előfizetési- és hirdetési díjak küldendők.

Hirdetéseket

és nyilt-téri közleményeket a kiadó-
hivatal jutányos ár mellett közöl.

Tejszövetkezet.

Azon alkalomból, hogy e hó 16-án meghallgattuk Galambos ur előadását a tejértékesítését érdeklőleg, tollat ragadunk, s e közérdekű üggyhöz hozzászólunk.

Hogy Galambos urat — ki jó módu bácskai földbirtokos — a leg-nemesebb s önéredek nélküli cél vezérli azon apostolkodásában, mit a közgazdaság előmozdítására oly önfeláldozólag kifejt, abban soha egy perczig sem kételkedtünk. Megjelenése maga elég garancia a biztos sikernek. Ennyi elég Galambosi ur jellemzésére. Hogy nálunk Mindszenten mennyire fog a tejszövetkezeti intézmény prosperálni, a jövő titka, erről sem disszerálhatunk ezuttal bővebben, czélunk tehát az, hogy világot vessünk azon kérdésre, kell-e? szükség van-e nálunk a kérdésben levő tejszövetkezetre?

A felelet önként kínálkozik, igenis e szövetkzet létesítése községünkben gazdasági existenciánk létfeltétele.

Hazánk megszűnt marhatenyésztő ország lenni, viseljük is annak szomorú konzekvenciáit, mert nem levén jószágunk, nincs trágyánk, ennek kifolyása pedig az, hogy ma már földeink — mik kiélvék — alig produkálnak többet, mint mennyi kenyérre, vetőmagra s adóra szükséges, s ez nem is lehet másképp, mert miveljük földjeinket lecsigázott, éjjel-nappal igazott jószággal rosszul, földeink pedig minden trágya nélkül szükölködnek, csodáljuk hogy még annyit is teremnek szántóföldeink!

A szövetkezet nemes versenyt önt belénk, s ösztönt, hogy jól felfogott érdekünkben, mennél több s jobb jószágra tegyünk szert, mi természetesen trágya szaporitással jár, ennek pedig következménye kiélt földjeink termőképességének a fokozása. Az egyik oka, mi szükségessé teszi a tejszövetkezet megalakítását községünkben; a másik oka az, hogy az állandó alacsony gabonaárak arra utalják a magyar gazdát, hogy a buza termelésen kívül egyéb indusztriális gazdál-

kodási ággal is foglalkozzék, s ezzel biztosítson magának több-kevesebb jövedelmet, mert bizony a buza termelés egyedül ma már nem elég biztosíték a gazda gondnélküli megélhetésének.

Mindszent felfogja egy tejszövetkezet üdvös voltát, s éltet a remény bennünket, hogy megalakul a tejszövetkezet nemcsak, de életképes is lesz. E reményünket pedig lakosságunk életrealóságára carirozzuk.

Szegények vagyunk, — megvalljuk, — nem hasonlíthatjuk össze magunkat a bácskai dúsgazdag községekkel, de az erős szándék és nemes törekvés nem kevésbé meg van népünkben, mint a bácskai községeknél. S a midőn tapasztaltuk, hogy 1886-ik év előtt alig lézengett 15—16 darab tehén községünk területén, a jelzett év óta mintegy harmadfél száz darab tehén van közlegelőnkön. E nagy haladás pedig annak kijelentésére jogosít fel bennünket, hogy a tejszövetkezet létesítése legalább is megkésztet a szarvasmarha állományunk jelenlegi

TÁRCZA.

A KÖSZÖNTÉS KÜLÖNBÖZŐ MÓDJAI A NÉPEKNÉL.

A társadalmi élet nyilvánulataiban a népek szokásai épp oly különbözők és eltérők, mint a mily eltérők szoktak lenni az egyes emberek a cselekvésmódban. Éghajlat, műveltségi viszonyok képezik ezen szokások feltételeit, s a ki egy kissé elmélkedve tekint a világ folyásába, annak nem fogja figyelmét elkerülni, hogy valamint az egyes emberek, úgy a népek szokásai nem a véletlen kifolyásai, hanem a népek egész életével, cselekvésével, gondolkodásával és érzésével szoros összefüggésben vannak.

Jellemző e tekintetben a köszöntés alakja, mely a föld különböző népeinél oly számtalan változatban fordul elő, hogy valamennyit elősorolni lehetetlen.

Az illető nép köszöntésmódja, jelleme és műveltségi állapota között azonban lehetetlen föl nem ismerni bizonyos benső összefüggést, melynek tanulmányozása érdekes néprajzi fölvilágosítást nyújt.

A magyar a nap szakához képest „Adjon Isten jó reggelt, vagy jó napot, vagy

jó estét“ kíván, s megemelti kalapját, mire a köszöntött: „Adjon Isten“-nel felel.

Azon katolikusok által lakott vidékeken, hol a nép kebléből a vallásos szokásokat a modern civilizáció mindent nivellirozó áramlata még nem volt képes kiirtani, a keresztény ember legszebb köszönése: „Dicsértessék a Jézus Krisztus“, még ma is hangzik.

A hazánkban lakó többi nemzetiségek a találkozás alkalmával szintén jó napszakot szoktak kívánni egymásnak.

Az északnémet röviden: „Jó napot“ kíván. Másképen köszönt a sziléziai paraszt, kinek mindennapi kenyerét nehéz munkával kell megszerezni s ezért, ha hozzá hasonlóval találkozik „Jó étvágyat“, vagy az elköltött étkezés után: „Kedves egészséget“ kíván. A rajnavidéki és westfáliai „Hogy van?“-nal köszönt, míg az udvarias szász „Szép jó reggelt“ mond. A cseh még udvariasabb, ki ezzel nem elégszik meg, hanem hozzá teszi még a legalázatosabb szolgát is s a teljes éjjeli köszöntés nála így hangzik: „Jó éjt kívánok legalázatosabb szolgája, aludjék jól.“ „Kezeit csókolom“ kiált az ausztriai, míg a lengyel paraszt ezt tényleg meg is teszi, s mindenkinek, kit különösen meg akar tisztelni,

kezét vagy ruhája szegélyét megcsókolja. Előkelő lengyel körökben találkozás alkalmával hallani: „Boldog ön?“ vagy pedig: „Lábaihoz borulok.“

Oroszországban az alattvalók csak térdenállva jelenhetnek meg az uralkodó előtt s csak így nyújthatják át folyamodványaikat vagy adhatják elő kérelmeiket.

A mozgékony olasz a jó reggelt kívánáshoz rendesen hozzáteszi a „Hogy van ön?“ (Come sta?) kérdést, mi oly stereotyp, hogy a megszólított rendesen nem igen szokott reá közvetlen feleletet adni, vagy pedig csak egyszerűen azt mondja: „Köszönöm és ön?“

A francia szintén majdnem minden találkozásnál egészségük után kérdezősködik, „Hogyan van?“ (comment vous portez vous?), miközben bajuszával vagy szakállával játszik.

A török a köszöntésnél kecseljes mozdulattal jobb kezét szívére s onnan homlokára teszi, hogy ezáltal őszinteségét és irántunk való tiszteletét bizonyítsa.

Egészen másképen köszön az angol. Ha udvariasság és jóakarát szállja meg, vasmarokkal ragadja meg kezünket s oly erővel rázza, mintha vállainkból ki akarná tépni. Neki mindegy: férfi-e vagy a nőnemhez tar-

számát, ez pedig jobb gazdasági viszonyt, jobblétet hoz létre. Ezért üdvözljük a tejszövetkezet eszméjét, s adja Isten, hogy az ige mielőbb testté legyen!

Hogyan ültessük a szőlőt.

Közli: Lovass Jenő.

Édes magyarom, ide hallgass! Mondok én neked valamit! A szőlőültetésnél kétféle mértékkel mérjük a tanácsot, — ha

1. hazai, azaz európai fajokkal akarod az ültetést eszközölni, (az igaz, hogy nagy bolondságot követsz el) úgy itt a mi jó tápdus talajunkon a szőlősor és a tőke távolságot egy méterre tegyed; azaz a tőke minden irányban egy méter távolságra legyen;

2. ha amerikai vesszők igénybevételével akarod szőlőd felújítani, úgy a legkisebb távolság a sornál 125 cmt., a tőke távolság is 125 cmt. legyen. Ennél közelebb nem tanácsos tenni sem a sorokat, sem a tőkét, mert az amerikai szőlőfajoknak az a legjobb sajátsága, hogy igen sok és hosszú gyökérrizzel bírnak és így ezen gyökérrizzel nagyobb területet igényelnek maguknak lent a földben, de a dus gyökérrizznél fogva a lombzat is sokkal több és nagyobb.

Sűrű ültetés az amerikai alanyoknál nálunk sülést, rothadást és gombásodást idézhet elő és a kötözésnél is sok és háládatlan munkát helyez kilátásba, másfelől a mindennapi kenyérként szükséges permetezést is nagyban korlátozza. És bizony a napfényt is számtalan fürttől elvonja, mely azután a bor minőségére kiható hatással bír.

Ne higgye senki azt, hogy a sűrűn ültetett szőlő több termést ad. Nem ad, mert a fürtök soha sem lesznek olyan kifejtettek és így a szemek sem lehetnek levesek, míg a ritkább ültetésnél a fürtök nagyobbak, az azokon lévő szemek szintén azok és ezen szemek így levesebbek lesznek.

tozik a kitüntetett. Mindenki ugyanezen köszöntésben részesül, s a számító angol arc ezen kézrázásnál egyaránt hideg és kifejezésnélküli marad s még csak egy vonás sem változik arcán.

Ha királya előtt megjelenik, akkor a középkorból átvett udvari etiquette szerint térdre ereszkedik s kezet csókol, habár még akkor is csak igen ritkán fog eltűnni arcáról a fagyos komolyság. Épp oly komoly a skandináviai félsziget lakója; gondolatokba merülve jár az utcán s nem szabad csodálkozunk, ha azt kérde tőlünk: „Mire gondol ön?”

„Jól él ön!” kiáltja a dán, a németalföldi pedig, ha találkozunk vele, e szavakkal köszönt: „Hova megy ön?”

Az Európán kívüli világrészek lakóinak köszönés módjában még több sajátság és különösség van.

A japániak azzal köszöntik egymást, hogy udvarias bókolások között lehúzzák papucsukat lábukról. Ezzel alkalmasint a tiszteletet akarják kifejezni, épp úgy mint mi, midőn kalapot emelünk.

A menyei birodalomban, Kinában az egymást köszöntők kezet nyújtanak, s aztán egyik a másik kezét a szívére szorítja, igen nyájasan hajlongnak, kétszer-háromszor egymásután: „Izim, Izim!”-et mondva. Ha hosz-

Számtalan példa mutatja már a ritkán ültetett szőlő előnyét. De még egyet leírok, hogy még jobban meggyőzem a szükmarkuakat a ritka ültetés előnyéről. Abonyi szőlőkben két egymás melletti tábla lett egy fajta szőlővel beültetve, egy fajta metszésű művelet alatt állt és a beültetett terület egy forma volt; de az egyik ritkább, a másik sűrűbb ültetéssel volt beállítva. Következtesen minden évben a ritkábban ültetett tábla adta a több és a jobb bort. Ezeket vonatkoztattam az ültetések mikéntjére.

Az ültetésnél lehet még a hármas kötésben való ültetést is használni, de ilyenkor a tőke helyeket pontosan megjelöljük, ezután ültetünk.

E vesszőket ültetés előtt elkészítjük, ezen elkészítés csak annyiból áll, hogy a vessző alsó végén, közel a szemhez, egy sik lapot vágunk, míg a felső végén a két szem közötti izt úgy vágjuk el, hogy az ültetendő vesszőnek jusson belőle a nagyobb rész — számítván a beszáradásra valamit. Az így elkészített vesszőket furó után ültetjük el, lehetőleg iszapalással. Vigyáznunk kell azonban arra, hogy a vesszők alul jól meg legyenek szorítva, mi által az esetleges penészedésnek vesszük elejét, mi tekintve a gyökérrizzes romboló hatását, nem fölösleges munka, sőt igen fontos. Ezen alkalommal jelezem, hogy az ültetésnél a földön fölüli szemnek a földtől nem szabad két ujjnyinál magasabban kint lenni.

Gyökeres vesszőket még fordított földbe sem szabad furó után ültetni, ezek mindenkor árokba vagy kátyuba (kis gödör) ültetendők lehetőleg iszappal. Ezeknél a talpgyökön 10 cmt., az oldalgyökerek pedig 5 cmtre vágandók vissza. Tekintve az oltások érzékenységét, ezeknél a visszavágott kétszem is okvetlenül földdel takarandó be, de ezen letakarásnál tulsokba menni nem szabad mert esetleg az alvó szemek nem lehetetlen a tulnedves időben, hogy a világos szem is pálást ne kapjon.

szu távollét után két ismerős találkozik, fejét mindkettő mélyen a földig hajtja s ezt a czeremóniát többször ismétli.

Ha két jó barát találkozik, a meghatótság hangján kérde: „Rendben van a gyomra? A gazdag kínai tudvalevőleg 25—30 tál ételből álló ebédet eszik, méltó aggodalommal kérdezősködhetik tehát barátja gyomrának egészségi állapotáról. Midőn a kínai egy magasrangu hivatalnokkal találkozik, két kezét összetéve fölemeli s így hajtja meg magát egész a földig.

Ha a benszülött kinainak eszébe jutna európai módon köszönteni, ez legalább is 50 bambusznád ütést jövedelmezne teste kimondhatatlan részének, mert a mandarin nagy ur és nagy az ő hatalma, ki nem tűrhetné el ezen nagy tiszteletlenséget.

Mig mi tudniillik a kalapleemeléssel tiszteletünket nyilvánítjuk, a kínaiak s általában a keletiek ezzel megvetésöknek adnak kifejezést. Ők földött fövel imádkoznak, s ahhoz, kit megtisztelni akarnak, csak földött fövel közeledhetnek.

A Himalaya hegységben némely néptörzseknél az a köszöntési szokás uralkodik, hogy a találkozókat hátat fordítanak egymás-mig Hindosztánban a férfiak megfogják egymásnak a szakállát.

Különben az oltványok mikénti ültetését, — mint azt ígértem, — meg fogom mutatni, mert tudjuk azt, hogy gyakorlattal összekötött látás, sok esetben, többet ér hat oldal írásos magyarázatnál.

Az amerikai sima vesszők ültetésénél sem lehet eléggé ajánlani, hogy a felső, az az a kihajtásra szánt szem is egy kissé feltöltessék, sőt tanácsos az egész szemet néhány ujnyira befödni.

Elmondtam úgy dióhéjba foglalva, az ültetésnél követendő főbb teendőket, hogy azután rátérjek ismét egy másik kemény dió törésére.

Minden gyereknek neve szokott lenni és így én is megnevezem a gyereket. Itt a gyerek neve: a fajok megválasztása. Ez azután az alapvető munka, ez több a szőlőnél, mint a háznál a fundamentum rakása. Itt tessék aztán ajánlani. Bajos dolog vászon cselédnek pántlikát komendálni, mondva: ez áll jól rózsás arczához, (hátha még ragyavert) ez meg nem. Ha be nem válik becsülettel, akkor jobb elevenen a földbe bujni a komendáló urnak.

Igy vagyunk a szőlőfaj ajánlással is, mert a mi pl. Kecskeméten kitünő, lehet abból Mindszenten kutyának való. Azért szem előtt tartva ezt és ezeket én is csak általánosságban ajánlom.

Ajánlásom elsősorban ott kezdem, hogy a fekete fajta szőlők mindig jobban ki vannak téve a rothadásnak, mint a fehér fajok. A vörösborkok soha sem olyan keresettek, mint a fehérek, szóval a fehérbor inkább, sőt határozottan kereskedelmi cikk.

Szőlőfaj számtalan sok van, de itt csupán a reánk nézve legfontosabbak elsorolására szoritkozok és pedig a fehér bort adó fajták közül:

a) bortermők, de gyengébb bort adnak: olasz-rizling, ezerjő, kövidinka, szlankamenka, mustosfehér, erdei- és sárfehér;

b) kevesebbet teremnek, de finomabb

A csendes oczeán sziget lakóinak nagy részénél a köszöntés abból áll, hogy egyik ember a másikhoz dörzsöli az orrát. Ezen szokás feltalálható az északi földrésznek némely népénél is, mig a Tonga-sziget benszülöttei, ha találkoznak egymás orrát kölcsönösen gyöngéden homlokukhoz dörzsölik.

A jóízlést sértő és undort keltő a Szt. Lőrincz sziget lakóinak köszöntési szokása. Ha valakit különösen megtisztelni akarnak, tele köpik markukat s azzal egymás arcát kölcsönösen megdörzsölik. Az európai ember helyzete, kit ez a szerencse ér, valóban nem irigylésre méltó.

Az sem valami kellemes dolog, mit az avenik tesznek, kik köszöntésül kölcsönösen egymás fülebe fujnak s e közben tenyerökkel a hasukat dörzsölik. Lamuzec és Palos lakosai megfogják annak kezét, kit köszönteni akarnak s megsimogatják vele arcukat. A tiszteletnek még sokkal fokozottabb kifejezése az által történik, hogy a köszöntő hasra fekszik s a megtiszteltnek lábához érinti arcát. Ezáltal az alázatosság legnagyobb és legmagasabb foka nyer kifejezést, ezen tiszteletben azonban csak a legfőbb törzsfők és papok részesülnek.

leányt, a ki vadállati vérengzéssel és szivtelenséggel gyilkolt, még pedig előre kiszámított kegyetlenséggel és bámulatra méltó hidegvérrel saját gyermekét, úgy hogy az eset egy hónapnál tovább sem volt felderíthető. Most végre kitartó és folytonos vizsgálat után kiderült az undok tett részletei s kézrekerült a tettet elkövető szörnyeteg, egy mosolygón piros arcú fiatal paraszteány személyében, aki a szégyen elől a bűnben keresett menedéket. Még múlt hó 15-én történt, hogy a domaszéki kapitánysághoz mentek jelenteni a tanyai emberek, hogy a tanyák mögött a szemetes földön a kutyák egy kis emberi hullán rágódnak. A rendőség rögtön kiment a jelzett helyre s csakugyan ott talált egy kis gyermeki hullát, melyről a hust a kóbor kutyák már javarészen marczangolták. A hullát felszedték a piszokból s megindult a nyomozás. De hasztalan. Nem lehetett a tettet megtalálni, a gyilkos nem árulta el magát s már-már úgy látszott, megtorlatlanul marad a rettentő büntett. A rendőség azonban folyton nyomozott. Kutatták a tettet teljes erővel, kérdezősködtek s lassu eredmény után végre egy fiatal, 19 éves leányra, Tóth Rozáliára esett a gyanu. S a gyanu alapos volt. Mikor beállítottak hozzá a rendőrök, ahol Tóth Rozál lakik, megkérdezték: otthon van-e a leány?

— Mindjárt behívjuk, — mondták a háziak, s elmentek érte. Tóth Rozál gyanutlanul lépett a szobába, s mikor a rendőröket meglátta, halálsápadt lett.

— Tóth Rozál, hova tetted a gyermeked? — szólt hozzá a rendőr. A leány nem tudott mindjárt felelni, de mégis összeszedte magát, s tagadni kezdett. Mindent, de mindent tagadott.

— Nohát gyere be velünk a városba.

Itt aztán megtört a bűnös leány és vallomást tett. Elmondta, hogy régi bűnös viszonyt folytatott egy legénynyel s bűnös szerelmének gyümölcse lett, múlt hó 2-án gyermeke született. Titkolta a szégyenét, s mivel félt, hogy a gyermek születése után lehetetlen lesz tovább titkolóznia, elhatározta, hogy megöli a csecsemőt. Az elhatározást tett követte, s a tett borzalmas volt. Tóth Rozál kihuzott egy hosszú vasszeget a léczkerítésből s azt a csecsemő halántékába verte. Az így elpusztult kis gyerek hulláját még azon éjjel kivitte a tanyák mögé és ott úgy a hogy elföldelte. Nem áshatta nagyon mélyre a nagy sietségben, azért birták a kósza kutyák kikaparni. Ezt vallotta a szörnyeteg leány, akit átadtak a kir. ügyészségnek, mely rögtön elzáratta. Érdekes, hogy a gyilkos leányon egy hónapig sem vettek észre a körülvevői semmit. A vallomását összefüggően mondta el, s még csak egy könyecsepp sem jelent meg barna szemeiben.

— Háziipar kiállítás Tömörkényen. A földmívelésügyi miniszter által Tömörkényen létesített háziipari tanfolyam befejezése után, márczius hó 9-én Tömörkény község kiállítást rendezett az odavaló lakosok háziipari munkáiból. Kiállítottak számtalan olyan tárgyat, amelynek készítése fényesen beigazolta azt, hogy e derék nép kézügyességében kincset bir és boldogulásához csak egy kis jóakarattal, támogatással kell. Ez nem is késik; mert ezentul már állandósítva lesz a téli tanfolyam, s a

kormányon nem fog mulni, hogy ez a nép keresetforrást és megrendelést kapjon. A kiállításra a szomszéd községekből, Csanyról, Felgyőről, sőt Félegyházáról és Csongrádról is sokan átrándultak, — s bevásárlásokat tettek a szebbnél-szebb tárgyakból. A kiállításon Rigó I. állami iskolai igazgató nagyhatalásu beszédet intézett a közönséghez és a dalárda néhány sikerült éneke után dr. Hollósy István beszéde fejezte be az ünnepséget, amelyet bankett követett. A felköszöntők során üdvözlő táviratot küldtek Darányi Ignác miniszternek, Csongrádvármegye főispánjának és alispánjának.

— Sándor és József. Az igazi tavaszt nem a kalendárium állapítja meg, legkevésbé az első fecske. Azaz, hogy az utóbbinak van hozzá némi köze, a mennyiben megérzi az időjárást, vagyis annak állandóbbra való fordulását. Régi néphit szerint az első fecske márczius 19-én érkezik meg, a mikor a legszebb magyar nevek viselőit szokták ünnepelni. Folyó hó 18-án volt Sándor, 19-én pedig József napja. Népszerű és elég gyakori mind a kettő. Ők vezetik be a tavaszt, az ő nevükkel áll összeköttetésben a szelid, a legbájosabb időjárás, a mely ime, meg is valósult oly sok zivataros nap után.

— Uj napilap Szegeden. „Szeged és Vidéke” czimen Szegeden Dr. Huszár János szerkesztése alatt folyó hó 17-én új napilap indult meg.

Irodalom.

— A Pesti Hirlap kormánytól és pártoktól független, szabadelvű és demokrata

ujság az új évnegyed alkalmából közli velünk, hogy a következő évnegyedben a téli üdüléséből hazatért Tóth Béla folytatja vasárnapi tárczái és közkedvelt Esti levelei írását; Mikszáth Kálmán pedig nagyobb történeti elbeszélést ír. Ugyancsak az új évnegyeddel kezdődik a lapban egy új érdekesítő regény közlése. Maróczy mester a montecarlói sakkverseny győztese, ismertetni fogja vasárnaponkit a legnevezetesebb játzmákat, melyeket a világ legelső sakkozójával játszott. A lap — mely ma hazánk legnépszerűbb és legelterjedtebb lapja — továbbra is nagy gondot fordít közkedvelt rovatainak (A t. Házból, Színház és zene, Képzőművészet, Vegyes, Szerkesztői üzenetek stb.) gazdagságára és változatosságára, főelve lévén olvasóink mulattatása. A Pesti Hirlap ma kétségtelenül legnagyobb terjedelemben jelenik meg lapjaink közt és így legtöbb olvasmányt nyújt. Melléklapja a Divat Szalon, legjobb divatújságaink egyike, igen jutányos áron rendelhető meg a Pesti Hirlappal együtt. A Pesti Hirlap előfizetési ára negyedévre 7 korona s a Divat Szalonnal együtt 9 korona; a Pesti Hirlap egy óra is megrendelhető 2 kor. 40 fillér beküldése mellett. (A Pesti Hirlap kiadóhivatalának czime: Budapest, V. ker., Váci-körút 78. sz.)

A székely kérdés iránt országossá lett az érdeklődés s ennek az érdeklődésnek a fölkelésében nagy érdeme van a Magyar-ságnak, mely a mellett, hogy a hazai és külföldi eseményekről teljes mértékben tájékoztatja olvasóit, világos képet ad arról a nagy veszedelemről, mely az egész országot fenyegeti a nemzetvédő székelység pusztulásában. Nagy nemzeti hivatást teljesít azzal is a Magyarság, hogy ápolja a régi tiszta magyar erkölcsöket, nyelvét, szellemét tiszta magyar, gondosan elkerüli a fiatal nemzedék lelkét, méltelyező léhaságokat, szenzációkat. Párt-, felekezeti és osztálypolitikát nem üz, hanem a magyar faj egységét, megerősödését, közös célú munkásságra való serkentését szolgálja. E mellett tanuskodnak vezér-

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek 2½ egész 12 lóerőig, szalmakazalozók, továbbá járgány-cséplőgépek, löhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák.

„Columbia-Drill”
legjobb sorvetőgépek, szecskavágók, répavágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlő-malmok, egyetemes acél-ekék,

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplőgép-gyára.

Hirdetések felvételnek lapunk kiadóhivatalában.

Melléklet a „Mindszenti Lap“ 12-ik számához.

bort adnak: szilváni-zöld, veltelini-piros, muskátlünel, bakar és furmint.

Vörösbort adó fajták közül:

- a) bőtermők, de világosabb bort adnak: kadarka, Arramont, oportó és kék frankos;
- b) finom bort adnak: kabernet, merlot, szt.-Lőrincz.

Az asztali szőlőknél mindenki a saját ízlésének megfelelő fajokat ültesse.

Végül határozottan elítélem azon törekvést és az arra irányuló tanácsot is, hogy a volt szőlőterület ne amerikai alanyok igénybevétele mellett legyen felújítva. Hiábavaló munka lesz az, ha honi fajtákkal ülteti be valaki földjét, mert a mindszenti terület még mindig is melegágya a filoxerának. Van ebből itt még bőven és ha valakinek éppen olyan könyörületes lelke van, hogy ezeket továbbra is óhajtja táplálni, hát csak táplálja és ültessen nekik mentől több honi fajt, hiszen a könyörületesség ellen mit sem tehetünk, mert ez utóvégre erény számba jön. Hanem annyit mondhatok az illetőknek, hogy négy-öt év múlva én ugyan nem segítek nekik a szőlők sorsán vakarózni.

Különben régi igazság az már, hogy „maga kárán tanul az ember.“

Vegyések.

— **Személyi hírek.** Ögróf ur ő Excelenciája és neje folyó hó 20-án érkeztek pusztaszeri kastélyukba. 20. és 21-én gyászisteni tiszteleten jelentek meg az ányási mauzóleumban s a mai napon visszautaznak Bécsbe.

— **Ülés.** E hó 24-én tartja a vármegyei közigazgatási bizottság rendes havi gyűlését.

— **Márczius 15.** A 48-as körben vacsorával ünnepelték meg a nagy nap emlékét. Az „Iparosok és Kereskedők Köré“-ben tartott banketten orsz. képviselőnk is részt vett. A „Földmivelők Köré“-ben ma egy hete tartottak társas vacsorát.

— **Furcsa.** E hét elején a vasúti állomásnál nem mindennapi jelenetek voltak az utasok tanui. A jegyváltásnál két uri ember közt differenciák merültek fel. E szóvitának aztán folytatása lett a perónon, hol a két ur tettleg inzultálta egymást. Párbaft várt a világ, de a dolog folytatása a bíróságnál lesz.

— **Tejszövetkezet.** Mult vasárnap tartott Galambos Sándor földbirtokos előadást a tejszövetkezet mikénti szervezéséről, igen szép számu közönség előtt. A fejtegetést a közönség élvezettel hallgatta és a tejszövetkezet megalakulását ki is mondta. Értesülésünk szerint eddig a belépők száma a 40-et jóval meghaladja. De hogy a tejszövetkezet prosperálhasson 100 tag szükséges. Folyó hó 21-én Tary István főszolgabíró Szabadkára utazott, hogy személyesen is meggyőződjék az ottani szövetkezetek működéséről. Az alakulási gyűlésen részt vettek: Novák József orsz. képviselő, Vigh Gyula, Tary István, Rác Ignác kasznár, Weisz Simon stb.

— **Óvoda-ügy.** Folyó hó 16-án Novák József ur uradalmi inspector a község házában az ovoda ügy vezetésére kiküldött bizottsággal rövid értekezletet tartott. Az értekezlet egyedüli tárgya volt az ovoda létesítésére szerkesztett alapító-levél javaslatát fel-

olvasni. A bizottság minden módosítás nélkül elfogadta az alapító-levél szövegezését.

— **József napja.** 18-án nagy társaság, az egész uradalmi tisztikar gyűlt össze Sándorfalván országos képviselőnk uri házában, hogy Őt nevenapja alkalmából üdvözölje. Részünkről is csatlakozunk a jót kívánók segéréhez, midőn azt mondjuk: ad multos annos!

— **Purim-bál.** A helybeli izraeliták által mai napon megtartandó purim-bál iránt igen nagy érdeklődés nyilvánul nemcsak községünkben, hanem a környéken is. Mint a „Szentés és Vidéke“ írja, onnan számosan készülnek a bálra átrándulni. A estélyre már be lesz rendezve Bertók János összes helyiségeiben az aczetylin világítás.

— **Népünnepély.** A mindszenti „Polgári Kör“ f. hó 20-án tartott választmányi gyűlésén elhatározta, hogy Pünkösöd másodnapján, — miként a mult évben is, — népünnepélyt rendez, melynek keresztülvitelére több mint 30 tagból álló bizottságot küldött ki.

— **Vármegyei műutépítés.** Vármegyénk törvényhatósági közutainak műutakká fejlesztése érdekében ismét egy nagy lépéssel haladtunk előre. Az alispáni hivatalnál ugyanis f. hó 18-án volt meg a zárt ajánlati versenytárgyalás a szeged—nagyvárad közut 0.000—8.117 kilométeres szakaszának műuttá kiépítése érdekében, ami ha megtörtént, Vásárhely és Szeged között teljes lesz a műut összeköttetés. A versenyben 14 pályázó vett részt, ezek közül 8 a földmunkára. Az ajánlatok pedig a következők: a kissebesi gránitkőbánya társaság az összmunkára 9:5, a földmunka kivételével 3:5 százalék engedménnyel; Tauszig Dávid a földmunkára 43 százalék, a kőpályára 18:5 százalék engedménnyel; Gál és Tyrnauer a kőpályára 18:1 százalék engedménnyel; Peternelli Lajos és Barta Adolf a kőpályára 6 százalék engedménnyel; Klein Adolf a kőpályára 2:1 százalék engedménnyel; Klinger Albert és Ritter Fülöp 21 filléres vasúti szállítási díjtétel mellett 12:1 engedménnyel, 14 filléres díjtételnél 17 százalék engedménnyel. Csupán a földmunkára: Szücs János és Laczkó Illés 39 százalék; ifj. Eszes Mátyás 15:2 százalék, Pászti Tóth Imre és társai 31:5 százalék, Seres Lajos és társai 37:5 százalék, Apró Kálmán és társai 25 százalék, Bozó Gábor és társai 15 százalék engedménnyel, Barta Mihály és társai pedig 6 filléres áremeléssel. A versenytárgyalás tehát rendkívül kedvező eredményeket ért el és a közigazgatási bizottság a f. hó 24-én tartandó ülésén fog dönteni a fölött, hogy a legelőnyösebb ajánlatot tett pályázók közül ki nyerje el a vállalatot.

— **Csendélet Csanyon.** A kertész-vér ugyancsak hevesen lüktet Csanyon. Néhány nap előtt a vallási ténykedést végző lelkészt inzultálta néhány suhancz, kik a szegedi törvényszék börtönében várják hetykeségük jutalmát. A mult hétfőn meg a reggeli órában egy idősebb, s egy fiatalabb csanyi polgárral vonult községünkön keresztül a csanyi csendőrség két tagja, a vasúthoz igyekeztek, hogy a két delinkvenst a szegedi törvényszéknek szolgáltatassák át. Kik voltak ezek? Nevüket nem tudjuk ugyan, de nem mindennapi históriájukat elmondjuk. Az öregebb ember az ipós, a fiatalabb a vő volt, tehát együvé tartozó két atyafi. Esetük röviden a következő: A vő sűrűn perlekedett

a feleségével, a feleség meg ilyenkor minden alkalommal hazamenekült a szülői házhoz. A magára hagyott férj mindég elment élete-párja után, s kiállván az anyós dorgálásait — s minden jót fogadván — feleségét hazavitte házi tüzhelyéhez. Legutóbb azonban oly nagy differenciák merültek fel férj és feleség közt, hogy a megugrott asszonyt az anya, illetve az anyós, nem akarta többé a szokás szerint megjelent férjnek kiadni. A férj felindulásában elyalogolt Kistelekre forgópisztolyt vásárolni. Ezzel jelent meg aztán felesége szüleinél, s midőn az anyós hajthatatlan maradt, négy lövést tett rá. A távollevő apa hazaérkezvén, nejét ágyban találja, s megtudja távollétében lezajlott eseményeket, Kistelekre siet forgópisztolyt vásárolni, ezzel jelenik meg vője lakásán s az alvó emberre négyszer rá lö. Ez a csanyi két kertész esete. Az egészhez azt a kommentárt fűzzük, hogy — tekintettel arra, miszerint a négy lövést kapott vő már másod-harmadnap hetykén lépkedett a csendőrszurony előtt, de különösen tekintve azt, hogy a négy lövést kapott anyós, férje elfogatásakor, megbotránkozását fejezte ki a csendőrök előtt a miatt, hogy „ily kis sorok miatt oiy nagy hü-hót csapnak“ — jobban illik a csanyi kertész kezébe a dohány-kuka, mint a revolver.

— **Lud-tolvaj.** Gyömbér Péternek hívják a jómadarat, ki ludlopással foglalkozott s kit a csendőrök e miatt elcsíptek. Legutolszor Gémes Károlynál szerepelt, mint ludtávolítónak, itt rajta is vesztett. A legutolsó kis hó lett árulója, lábnyoma a havon körülvezetett a kétszülő közén keresztül, erre került a zsákra hányt ludakkal. Különben felesége elárulta őtet a csendőri vallatáson, mire Gyömbér is beadta derekát, s bevallotta bűnét. Ez a Gyömbér Péter testvére Gyömbér Pálnak, kit az igazságszolgáltatás keze oltott ki az élők sorából.

— **Garázdálkodó férj.** Salánki Zsiga fiatal tanyai gazdának két szerencsétlen szokása van: az egyik az, hogy valahányszor a községbe vetődik, mindannyiszor lerészegszik; a másik szerencsétlensége meg az, hogy ha ittas állapotban hazakerül, feleségét folytatja, még pedig életveszélyesen. E hó 18-án is ittas állapotban vergődött haza, s gonosz szokásához hiven, a feleségét fojtogatta, s mások szabadították ki a szegény asszonyt a dühöngő férj kezei közül. A nő szüleihez menekült, ide is elbarangolt Zsiga, még pedig oly szándékkal, hogy a házban minden élőt legyilkol. Azonban a véletlenül ott megjelent csendőr-örjárat vérén érte Salánkit, s hamarosan el is vette kedvét az öldökléstől. Mint hírlík, Salánki Zsigát kiskorúság, illetve gyámság alá helyezik. Helyes! mert ugy is előbb nagykorúsította magát Salánki, mint kellett volna.

— **Tenyészállatok eladása.** Tegnap tartatott meg Budapesten a tenyészállatok kiállítására, mely egyben vásárszámba is ment. Az ögrófi uradalom 30 darab kossal szerepelt ott. E vásár jutalmazással volt összekötve. Az eredményt nem ismerjük még, de kétséget sem szenved, hogy az uradalom a jutalmazottak közt lesz. A kos értéke darabonként ötszáz korona értékét képvisel.

— **Gyermekgyilkos anya.** Megdöbentő büntény került folyó hó 15-én Szegeden napfényre. A szegedi rendőrség letartóztatott egy fiatal, csinos külsejű domaszéki

czikkei, tárczái s e mellett tanuskodik minden rovata. Nagy lelkesedéssel szolgálja a nemzeti oktatás ügyét, mint a nemzeti politika legnagyobb erősségét s e munkában szerkesztőt, Benedek Eleket, a nemzet kultura napszámosa igazi lelkesedéssel támogatják. Rendes cikkírói Benedek Eleken és Gyórfy Gyula főszerkesztőn kívül: Bedő Albert, Jancsó Benedek, Gaál Mózes, Földes Géza, Gondos Sándor stb. s tárczaírói: Benedek Elek, Gaál Mózes, Jakab Ödön, Lengyel Laura, Szana Tamás, Vértessy Gyula, K. Simó Ferencz, Somogyi Endre, Csutak Lajos s még egész sora a jeles íróknak. A Magyarság minden nap közöl eredeti tárczát. A nagy gonddal szerkesztett lap, mely minden nap délután jelenik meg, a legolcsóbb lap ez idő szerint. Előfizetési ára egész évre 14 korona, félévre 7 korona, negyedévre 3 kor. 60 fill. s egy hónapra 1 kor 20 fillér. Kiadóhivatal: Budapest, Szentkirályi-utca 28/a.

A Magyar Hirlap, mint legfüggetlenebb, semmiféle pártfegyelemnek, alá nem vetett organuma a szabad sajtónak, immár teljes tizenegy esztendő óta szolgálja a magyar közönség érdekét.

Ez a szolgálat a legeszményibb, mert egyes-egyedül hazafias elvek érdekeinek az előmozdítását jelenti.

A „Magyar Hirlap” jelszava: „A haza minden előtt”. Ehhez képest rendületlenül és megalkuvást nem tűrve, harcol minden igaz magyar ügyért.

Iránya szabadelvű és demokrata. A nemzet hű fiának egyforma jogaiért küzd folytonosan. Legnagyobb jutalma ehhez képest a szabad magyar nemzet rokonszenve.

A „Magyar Hirlap” politikai cikkeit elsőrangú publicisták írják, kik közt a lapvezér, dr. Hertzka Tivadar, közgazdaságunk legfontosabb érdekeinek a megvitatója és védelmezője, mint különben is e téren európai nevű kapacitások, jelentékenyen szerepel.

A lap szépirodalmi részét az egész mai magyar szépirodalom legkitünőbb írói szolgáltatják. Regényei a hazai mellett nagyírú külföldi írók alkotásai.

A „Magyar Hirlap” a magánélet tisztaságának is éppoly fáradszóró oltalmazója, mint a közéleté. Ehhez képest finom és előkelő hang jellemzi minden költeményét. Rovatai rendkívül érdekesek és frissek. Művészi kérdésekben igazi kapacitások világosítják fel az olvasót a lap hasábjain.

A társaság rovatban vidámszinezetű mulattató olvasmányt ad a „Magyar Hirlap”, rendszerint olyat, a mely aktuális vonatkozású.

Szerkesztői üzenetei a legváltozatosabb kérdésekre adnak választ azoknak az előfizetőknek, a kik bárminő életbevágó ügyben felvilágosítást, tanácsot, magyarázatot stb. kérnek a laptól.

Most kezd meg a „Magyar Hirlap” Nemirovics Dancsenkó hírneves orosz írónak „Milliók romjain” nagy feltűnést keltett, rendkívül érdekes és becses regényét, a melynek kezdő száma minden új előfizető megkapja.

A „Magyar Hirlap” páratlanul álló kedvezményekkel is kedveskedik előfizetőinek, amelyek közül a legnagyobb az az ingyen könyvtár, amit karácsonyi ajándékkul küldését hívei közt.

Minden előfizető annyi kötet pompás regényt kap karácsonyra, teljesen díjtalanul ahány hónapig egy évben volt előfizetője a „Magyar Hirlapnak”, ha mindjárt havonként küldte is be az előfizetés megújítását. Így tehát aki az egész évben hű maradt a laphoz, összesen tizenkét kötetet kap.

A többi kedvezmény is fölöttebb értékes.

Kedvezményes áron, negyedévre 9 kor. 50 fillérral fizethetnek elő a „Magyar Hirlap” előfizetői lapunkra és az „Ország Világ” képes heti lapra (12 korona rendes ár helyett.)

A legjobb képes gyermeklapot $\frac{1}{4}$ évre 1 koronáért rendelhetik meg nálunk és általunk előfizetőink.

A m. kir. állami, valamint a megyei és városi rendőrhatalóságok és a m. kir. csendőrség a „Magyar Hirlap”-ra és a „Rendőri Lapok”-ra (a magyarországi rendőrhatalóságok hivatalos közlönyére) együtt $\frac{1}{4}$ évre 8 koronával fizethetnek elő nálunk (a rendes 12 korona ár helyett).

Előfizetéseket elfogad a „Magyar Hirlap” kiadóhivatala, Budapest, V. ker., Honvéd-u. 10. szám alatt.

48-as Ujság. Ennek az életrevaló s erős függetlenségi szellemben szerkesztett hazafias képes néplapnak mai ünnepi száma díszes köntösben, rendkívül érdekes tartalommal s gyönyörű képekkel jelent meg. Hangulatos cikkben emlékezik meg márczius 15-ről s ezt Petőfi korhű képmásával, a Nemzeti Múzeum 48-iki látképével s egy 48-as honvéd sikerült rajzával illusztrálja is. Közli legutóbbi irodalmi pályázatának díjat nyert dolgozatait,

a melyeknek Sas Ede, a jeles költő és Móra István, az országszerte ismert népszerű író a szerzője. Külön cikkeiben emlékezik meg a hét krónikájáról, az érdekesebb politikai eseményekről, a burok szabadságharczáról (képpel) s az állandó rovatokon kívül számos aktuális és mulattató apróság, társadalmi, esztétikai stb. tanulmány s ismeretterjesztő cikk talált helyet a lapban, a melyet Varságh Zoltán dr. szerkeszt s amely manapság a legértelmesebb, legjobban szerkesztett s legolcsóbb (egy negyed évre csak 75 kr.) ujság. Mutatványszámot bárki ingyen kap, a ki egy levelező lapon a kiadóhivatalhoz (VII. Kerepesi-ut 22.) Budapestre fordul.

Felelősszerkesztő és kiadótulajdonos

Weisz Ignác.

FRANKLIN TÁRSULAT KIADÁSA MAGYAR REMEKIRÓK

a magyar irodalom főbb művei — 55 kötetben, díszes vászonkötésben.

ÁRA 220 KORONA.

Tartalmazza:

- *Arany János
- *Arany László
- Balassa Bálint
- *Bajza József
- Berzsenyi Dániel
- Csikó Gergely
- Csokonai V. Mih.
- *Czuczor Gergely
- Deák Ferencz
- Eötvös József
- Fazekas Mihály
- *Garay János
- Gvadányi József
- Kármán József
- Gyöngyössi I.
- Katona József
- Kazinczy Ferencz
- *Kemény Zsigm.
- Kisfaludy Károly
- Kisfaludy Sándor
- Kölcsey Ferencz
- Kossuth Lajos
- Madách Imre
- Mikes Kelemen
- Pázmán Péter
- Petőfy Sándor
- Reviczky Gyula
- Séchenyi Ist. gr.
- *Szigligeti Ede
- Teleki László gr.
- *Tompai Mihály
- *Vajda János
- *Vörösmarty M. és Zrínyi M. műveit.

A Franklin-féle „Magyar Remekírók”-ban örökbecsű főműveikkel képviselve vannak összes nagy íróink Balassa Bálinttól, a szerelem trubadurjától kezdve egészen Reviczky Gyuláig, a korán elhunyt költőig.

A Franklin-féle „Magyar Remekírók” 55 testes kötete felöleli a legbecsesebbet, mit a magyar szellem öt század óta az irodalomban teremtett s hivatva van arra, hogy minden család könyvtár gerincze legyen.

A Franklin-féle „Magyar Remekírók” 55 kötete egyöntetű díszes kiállításban csak 220 koronába kerül, míg a magyar klasszikusok eddig megjelent különböző, nem egyöntetű kiadásai együtt mintegy 600 koronába kerülnek.

A Franklin-féle „Magyar Remekírók” kiállítása méltó a nemzeti mű jelentőségéhez. A művészi, de egyszerű kötés erős, angol vászon kötés, a legtartósabb, a mi e nemben létezik. A mű papírja famentes, soha meg nem sárguló; betűi külön e célra készülnek.

A Franklin-féle „Magyar Remekírók” öt kötetes sorozatokban jelennek meg. Az első öt kötet 1902. elején hagyta el a sajtót és azontul minden félévben jelenik meg egy-egy öt kötetből álló sorozat.

*A csillaggal jelzett remekírók műveinek kiadási jogát a Franklin-Társulat magának szerződésileg biztosította, úgy hogy azt más kiadó ki nem adhatja, ezen írók művei semmiféle más gyűjteményben ez idő szerint meg nem jelenhetnek.

A Franklin-Társulat által kiadott „Magyar Remekírók” nagy értékét rendkívül emeli, hogy annak kiegészítője a

TELJES MAGYAR SHAKSPERE

a Kisfaludy-Társaság által kiadott s költőink: Arany, Petőfy, Vörösmarty, Szász Károly, Lévay, Arany László, Fejes, Gerguss, Györy Vilmos, Lőrinczy Lehr, Rákosi Jenő, Szigligeti által fordított kiadása. Ez a fordítás ma már magyar remekíró-számban megy, mert azt halljuk a szinpadról, ezt idézzük lépten-nyomon; átment a nemzet véérébe.

A teljes magyar Shaksperet kedvezményes áron kapják a „Magyar Remekírók” megrendelői, vagyis a hat kötetes díszesen bekötött munkát 30 korona bolti ár helyett 20 koronáért, ha mind a két munkát megrendelik.

Megrendeléseket elfogad minden hazai könyvkereskedés vagy a Franklin-Társulat Budapesten.

Alólirott _____ könyvkereskedésében (hol) _____

_____ezennel rendel

_____péld. Magyar Remekírók 55 kötet 220 kor.

_____„ Shakspere összes szinművei 6 kötet 30 kor. helyett 20 kor kedvezményes áron és kéri a szállítási föltételek közlését.

Hely:

Név:

Allást nyernek.

Az Országos Pályázati Közlöny utján, mely az országban betöltendő összes állásokat közli, állást nyernek: ipari és kereskedelmi, mező és erdőgazdasági és műszaki tisztviselők, községi jegyzők és jegyzőrnokok, nőtisztviselők, kereskedelmi alkalmazottak és gyakornokok. Előfizetési ára 1/4 évre 4 korolna Mutatványszámokat 30 fillér beküldése ele- nében küld a kiadóhivatal Budapest, Rökk Szilárd-utca 27. Álláskeresési beiktatásnál minden szóért 2 fillér, vastagabb betűvel 4 fillér, nyílt térben pedig minden szóért 6 fillér fizetendő, mely hirdetéseket legkésőbb csütörtökig fogad el a kiadóhivatal.

ÉRTESÍTÉS.

A n. é. közönség szives tudomására hozom, hogy a hét folyamán

levelező-lap

   ujdonságok

érkeztek.

Nagyválaszték husvéti levelező-lapokban.

Tisztelettel
WEISZ I.
könyvnyomdája.

SZŐLŐOLTVÁNYOK

szokvány minőségben.

A legkiválóbb 42 bor- és csemegafajokban, fajtisztán, teljes jótállással.

Élőkerítés

Gleditschia csemeték és magvak.

Uradalmaknak és községeknek három évi törlesztésre is adatik.

Óriási tövisű, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolnak át.

Minden rendeléshez rajzokkal ellátott ültetési és kezelési utasítás mellékeltek. Ezer csemete elég 200 méterre. — Ára: 6 frt.

DIÓCSEMETÉK. Óriási jövedelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyésztése számos gazdaságban, az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Szines fénynyomatu főárjegyzék ingyen és bérmentve küldetik minden rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzésen kívül még egy olyan könyvet kap ezzel, ki azt címére ingyen és bérmentve kéri küldeni, mely nincsen az a ház, vagy család, a hol annak tartalmát haszonra ne fordítanák, városban, falun, pusztán, gazdag vagy szegény egyaránt. Így még azoknak is igen érdekében áll, kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek. Czim:

„Érmelléki első szőlőoltvány-telep“
Nagy Gábor Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

20—18

Előkelő bevásárlási források:

Új! Aranyozó, melylyel mindenki azonnal moshatóan „a aranyozható“ (kő, és kőkeret, szobrot, virágasztal, templomesztály stb. — Egy üveg ecettel 80 kr., 1/2 literes üveg 1.50, 1 literes nagy üveg 3 frt. — Sport-cikkek, gyermek játékszerek, háziartási- és ebedő asztal-kellékek utazás- és meleg-polashoz való tárgyak felől nagy képes árjegyzéket bérmentve küld

KERTÉSZ TÓDOR Budapest, IV., Kristóf tér.

BUTOROK a leggyorsabbtól a legfinomabb kivitelig legjutányosabban kaphatók úgy készpénzért, mint részletfizetésre

Ehrentreu és Fuchs Testvérek-nél

Budapest, VI., Teréz-körút 8. (Andrássy-út közelében.)
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

NÖTHLING VILMOS magkereskedőnél

Budapesten, Calvin-tér 9.

kaphatók a legjobb gazdasági, konyhakerteri, vetemény- és virágmagvak.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Kerjük c-ak **Neustein Fülöp** czuk-hashajtó-piruláit, melyek évek óta kitűnőnek bizonyultak és előkelő orvosok által könnyű hashajtó- és feloldó-szerű ajánlatnak. — Egy doboz (15 pirula) 30 fillér.

Minden gyógyszerárban kapható.

Neustein-féle gyógyszerár. Bécs, I., Plankengasse 6.

Dupla villanydelejes kereszt vagy oszillag. R. B. 86967. sz. Gyógyító és feloldó jótállás mellett: közzvény, reuma, asthma (nehéz lélegzés), álmatlanság, fülzúgás, nehéz halás, epilepsia, idegesség, étvágytalanság, sápkór, fogfájás, migren, tehetetlenség, influenza, valamint minden idegbetegségnél. Azon beteg, aki 86967. sz. készülékem által legkegyebb 45 nap alatt meg nem gyógyul, azonnal visszakapja a pénzt. Anélkül már semmi sem használ, ott kerem az en készülékemet megkísérelni, meg vagyok győződve készülékem biztos hatásáról.

A kis készülék 4 kor. A nagy készülék 6 kor. könnyebb betegségeknek idült betegeknek alkalmazandó maszánó

A központi elárusítóhely székü d utánvetel vagy előleges fizetéssel a bel- és külföldi rezere:

MÜLLER ALBERT BUDAPEST, Vadász-utca 42/H 0
Kölmán-utca 100.

DEHMAL KÁROLY zongoragyáros

kizárólag kitűnő külföldi gyártmányok raktára és kölcsönző-intézet

Budapest, IV., Károly-körút 20.

Magyar festék, kence- és lakkgyár

KRAYER E. és Társaság

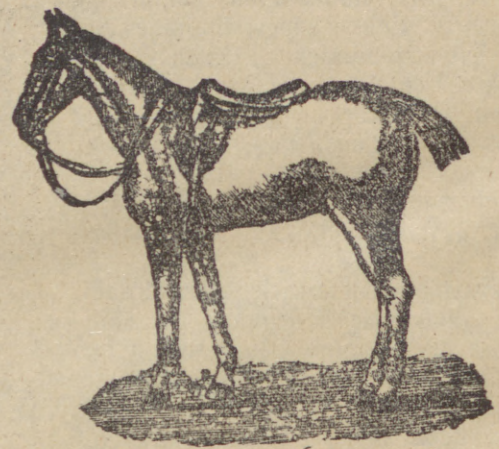
— József főherceg udvari szállítója, a magyar államvasutak és más nagy vállalatok szállítója

BUDAPEST, V., VÁCZI-ÚT 6. SZÁM.

Remek kivitelű képes levelező-lapok

E HÉT FOLYAMÁN ÉRKEZTEK.

PÁRTOLJUK A HELYI IPART!

Van szerencsém a gazdaközönség szives tudomására hozni, miszerint Mindszenten, saját házamban

szijgyártó üzletemet

ujjonan rendeztem be, s készletben tartok: igás- és hintó szerszámokat; javításokat pedig az eddiginél féláron pontosan és gyorsan eszközölök.

Készítek új szerszámot öreg szerszámért csekély ráfizetés mellett. — Továbbá raktáron tartok s jutányosan árusítok bőrtisztító kenőcsöt és lagot.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve, vagyok

kiváló tisztelettel

FALÁBU JÓZSEF

szijgyártó.

Egy jó házból való fiu
* * * tanoncznak felvétetik.

PÁRTOLJUK A HELYI IPART!

Nyomatott Weisz Ignác könyvnyomdájában Mindszenten.